

รายวิชา คณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค13101   ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง การพัฒนาความรู้เชิงจำนวน
เกี่ยวกับการบวก ลบ คูณ หารระคน

ครูผู้สอน ครูสุคนธา บัวโกก

เรื่อง การพัฒนาความรู้
เชิงจำนวนเกี่ยวกับการบวก
ลบ คุณ หาร ระคน

ราคาขายส้มของร้านค้า 3 ร้าน

ร้าน A ขายส้ม กิโลกรัมละ 40 บาท

ร้าน B ขายส้ม กิโลกรัมละ 50 บาท

ร้าน C ขายส้ม กิโลกรัมละ 60 บาท

ถ้าร้าน A และร้าน B ขายส้มได้จำนวนเท่ากัน
ร้านใดขายได้เงินมากกว่า

ราคาขายส้มของร้านค้า 3 ร้าน

ร้าน A ขายส้ม กิโลกรัมละ 40 บาท

ร้าน B ขายส้ม กิโลกรัมละ 50 บาท

ร้าน C ขายส้ม กิโลกรัมละ 60 บาท

เมื่อวานนี้ร้าน C ขายส้มได้ 17 กิโลกรัม

และวันนี้ขายส้มได้ 32 กิโลกรัม

ถ้าราคาส้มไม่เปลี่ยนแปลง

วันใดที่ร้าน C ขายส้มได้เงินน้อยกว่า

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เปรียบเทียบผลลัพธ์ของการบวก ลบ คูณ หารระคน ว่าผลลัพธ์ใดมากกว่า น้อยกว่า หรือเท่ากับ ได้โดยไม่ต้องคำนวณ
2. ให้เหตุผล สื่อสารและสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์
3. เห็นคุณค่าของคณิตศาสตร์ว่าสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้

ราคาขายส้มของร้านค้า 3 ร้าน

ร้าน A ขายส้ม กิโลกรัมละ 40 บาท

ร้าน B ขายส้ม กิโลกรัมละ 50 บาท

ร้าน C ขายส้ม กิโลกรัมละ 60 บาท

ถ้าร้าน B และร้าน C ขายส้มได้จำนวนเท่ากัน

โดยสัปดาห์แรกขายได้ 235 กิโลกรัม สัปดาห์ที่สองขายได้ 412 กิโลกรัม

ทั้งสองสัปดาห์ร้าน B หรือร้าน C ขายส้มได้เงินมากกว่า

ร้าน B ขายส้มได้เงินเท่าไรคิดได้อย่างไร

ราคาขายส้มของร้านค้า 3 ร้าน
ร้าน A ขายส้ม กิโลกรัมละ 40 บาท
ร้าน B ขายส้ม กิโลกรัมละ 50 บาท
ร้าน C ขายส้ม กิโลกรัมละ 60 บาท

ร้าน B ขายส้มได้เงินเท่าไรคิดได้อย่างไร

$$(235 + 412) \times 50 = \square$$

ราคาขายส้มของร้านค้า 3 ร้าน

ร้าน A ขายส้ม กิโลกรัมละ 40 บาท

ร้าน B ขายส้ม กิโลกรัมละ 50 บาท

ร้าน C ขายส้ม กิโลกรัมละ 60 บาท

ถ้าร้าน B และร้าน C ขายส้มได้จำนวนเท่ากัน

โดยสัปดาห์แรกขายได้ 235 กิโลกรัม สัปดาห์ที่สองขายได้ 412 กิโลกรัม

ทั้งสองสัปดาห์ร้าน B หรือร้าน C ขายส้มได้เงินมากกว่า

ร้าน C ขายส้มได้เงินเท่าไรคิดได้อย่างไร

ราคาขายส้มของร้านค้า 3 ร้าน
ร้าน A ขายส้ม กิโลกรัมละ 40 บาท
ร้าน B ขายส้ม กิโลกรัมละ 50 บาท
ร้าน C ขายส้ม กิโลกรัมละ 60 บาท

ร้าน C ขายส้มได้เงินเท่าไรคิดได้อย่างไร

$$(235 + 412) \times 60 = \square$$

B

$$(235 + 412) \times 50 \square (235 + 412) \times 60$$

$(235 + 412)$ เท่ากับ $(235 + 412)$
50 น้อยกว่า 60

ดังนั้น $(235 + 412) \times 50 \square (235 + 412) \times 60$

ถ้าคูณด้วยจำนวนที่มากกว่า จะได้ผลคูณมากกว่า
ถ้าคูณด้วยจำนวนที่น้อยกว่า จะได้ผลคูณน้อยกว่า

ราคาขายส้มของร้านค้า 3 ร้าน
ร้าน A ขายส้ม กิโลกรัมละ 40 บาท
ร้าน B ขายส้ม กิโลกรัมละ 50 บาท
ร้าน C ขายส้ม กิโลกรัมละ 60 บาท

ร้าน A ขายส้มเดือนแรกได้เงิน 24,000 บาท เดือนที่สองได้เงิน 56,000 บาท
ร้าน C ขายส้มเดือนแรกได้เงิน 56,000 บาท เดือนที่สองได้เงิน 24,000 บาท
ร้าน A หรือร้าน C ขายส้มได้ปริมาณมากกว่า

ร้าน A ขายส้มได้กี่กิโลกรัม คิดได้อย่างไร

$$(24,000 + 56,000) \div 40 = \square$$

ราคาขายส้มของร้านค้า 3 ร้าน
ร้าน A ขายส้ม กิโลกรัมละ 40 บาท
ร้าน B ขายส้ม กิโลกรัมละ 50 บาท
ร้าน C ขายส้ม กิโลกรัมละ 60 บาท

ร้าน A ขายส้มเดือนแรกได้เงิน 24,000 บาท เดือนที่สองได้เงิน 56,000 บาท
ร้าน C ขายส้มเดือนแรกได้เงิน 56,000 บาท เดือนที่สองได้เงิน 24,000 บาท
ร้าน A หรือร้าน C ขายส้มได้ปริมาณมากกว่า

ร้าน C ขายส้มได้กี่กิโลกรัม คิดได้อย่างไร

$$(56,000 + 24,000) \div 60 = \square$$

A

$$(24,000 + 56,000) \div 40 \square (56,000 + 24,000) \div 60$$

$(24,000 + 56,000)$ เท่ากับ $(56,000 + 24,000)$
40 น้อยกว่า 60

ดังนั้น $(24,000 + 56,000) \div 40 \square (56,000 + 24,000) \div 60$

ตัวตั้งของทั้งสองประโยคสัญลักษณ์มีค่าเท่ากัน

ถ้าตัวหารน้อยกว่า ผลหารจะมากกว่า ถ้าตัวหารมากกว่า ผลหารจะน้อยกว่า

$$1. (400 - 135) + 399 \square (374 - 135) + 399$$

400 มากกว่า 374

$(400 - 135)$ มากกว่า $(374 - 135)$

ดังนั้น $(400 - 135) + 399 \boxed{>} (374 - 135) + 399$

$$2. (6,399 \times 1) + 1,809 \square (6,399 \div 1) + 1,809$$

$(6,399 \times 1)$ เท่ากับ $(6,399 \div 1)$

1,809 เท่ากับ 1,809

ดังนั้น $(6,399 \times 1) + 1,809 \boxed{=} (6,399 \div 1) + 1,809$

$$3. (7,180 + 1,500) \div 10 \square (7,180 + 1,500) \times 10$$

$(7,180 + 1,500)$ เท่ากับ $(7,180 + 1,500)$

จำนวนที่เท่ากันหารด้วย 10

ย่อมมีค่าน้อยกว่าจำนวนที่เท่ากันคูณด้วย 10

$$\text{ดังนั้น } (7,180 + 1,500) \div 10 < (7,180 + 1,500) \times 10$$

ใบกิจกรรม 2.11

1 เขียน > < หรือ = ในช่อง โดยไม่ต้องคำนวณ

1)	$2,500 + (758 - 657)$	____	$(758 - 520) + 2,500$
2)	$(450 + 900) \times 52$	____	$(450 + 300) \times 52$
3)	$48 \times (850 - 180)$	____	$48 \times (850 - 380)$
4)	$(67 \times 3) - 100$	____	$(75 \times 5) - 100$
5)	$(1,875 + 1,111) \times 0$	____	$0 \times (1,875 + 1,111)$
6)	$(594 + 765) - 9$	____	$(594 + 765) \div 9$
7)	$(200 \div 2) - 56$	____	$(200 \times 2) - 56$
8)	$(1,000 \times 10) - 100$	____	$(1,000 \div 10) - 100$
9)	$1 \times (63,150 + 25,140)$	____	$(25,140 + 63,150) + 0$
10)	$1 \times (63,150 + 25,140)$	____	$(981 + 180) \div 10$

2 เขียนตัวเลขแสดงจำนวนใน โดยไม่ต้องคำนวณ เพื่อให้ประโยคสัญลักษณ์ทั้งสองเป็นจริงตามเงื่อนไขที่กำหนด

- 1) $\times (456 + 732)$ < $15 \times (456 + 732)$
- 2) $(5,023 - 500) \div 2$ > $(5,023 - \text{}) \div 2$
- 3) $(4,679 + 3,562) \times 0$ = $\times (56,897 - 34,980)$

ให้นักเรียนทำ
ใบกิจกรรม 2.11 ข้อ 1
ใช้เวลา 5 นาที

สังเกตดี ๆ
โจทย์เหล่านี้
ไม่ต้องคำนวณ

1)	$\underline{2,500 + (758 - 657)}$	$<$	$(758 - 520) + \underline{2,500}$
2)	$\underline{(450 + 900) \times 52}$	$>$	$\underline{(450 + 300) \times 52}$
3)	$\underline{48 \times (850 - 180)}$	$>$	$\underline{48 \times (850 - 380)}$
4)	$\underline{(67 \times 3) - 100}$	$<$	$\underline{(75 \times 5) - 100}$
5)	$\underline{(1,875 + 1,444) \times 0}$	$=$	$\underline{0 \times (1,875 + 1,444)}$
6)	$\underline{(594 + 765) - 9}$	$>$	$\underline{(594 + 765) \div 9}$
7)	$\underline{(200 \div 2) - 56}$	$<$	$\underline{(200 \times 2) - 56}$
8)	$\underline{(1,000 \times 10) - 100}$	$>$	$\underline{(1,000 \div 10) - 100}$
9)	$\underline{1 \times (63,150 + 25,140)}$	$=$	$\underline{(25,140 + 63,150) + 0}$
10)	$1 \times \underline{(63,150 + 25,140)}$	$>$	$\underline{(981 + 180) \div 10}$

ใบกิจกรรม 2.11

1 เขียน $>$ $<$ หรือ $=$ ในช่อง โดยไม่ต้องคำนวณ

1)	$2,500 + (758 - 657)$	____	$(758 - 520) + 2,500$
2)	$(450 + 900) \times 52$	____	$(450 + 300) \times 52$
3)	$48 \times (850 - 180)$	____	$48 \times (850 - 380)$
4)	$(67 \times 3) - 100$	____	$(75 \times 5) - 100$
5)	$(1,875 + 1,111) \times 0$	____	$0 \times (1,875 + 1,111)$
6)	$(594 + 765) - 9$	____	$(594 + 765) \div 9$
7)	$(200 \div 2) - 56$	____	$(200 \times 2) - 56$
8)	$(1,000 \times 10) - 100$	____	$(1,000 \div 10) - 100$
9)	$1 \times (63,150 + 25,140)$	____	$(25,140 + 63,150) + 0$
10)	$1 \times (63,150 + 25,140)$	____	$(981 + 180) \div 10$

2 เขียนตัวเลขแสดงจำนวนใน โดยไม่ต้องคำนวณ เพื่อให้ประโยคสัญลักษณ์ทั้งสองเป็นจริงตามเงื่อนไขที่กำหนด

1) $\times (456 + 732)$ $<$ $15 \times (456 + 732)$

2) $(5,023 - 500) \div 2$ $>$ $(5,023 - \text{ }) \div 2$

3) $(4,679 + 3,562) \times 0$ $=$ $\times (56,897 - 34,980)$

ให้นักเรียนเขียน
ตัวเลขแสดงจำนวนใน
ของใบกิจกรรม 2.11 ข้อ 2

2 เขียนตัวเลขแสดงจำนวนใน โดยไม่ต้องคำนวณ เพื่อให้ประโยคสัญลักษณ์ทั้งสองเป็นจริงตามเงื่อนไขที่กำหนด

1) $\times (456 + 732) < 15 \times (456 + 732)$

2) $(5,023 - 500) \div 2 > (5,023 - \text{}) \div 2$

3) $(4,679 + 3,562) \times 0 = \text{} \times (56,897 - 34,980)$

สรุป

จากกิจกรรมนี้ สรุปได้ว่า.....

การเปรียบเทียบผลลัพธ์ของ
การบวก ลบ คูณ หารระคน
อาจทำได้โดยไม่ต้องคำนวณ

แบบฝึกหัด 2.37

หน่วยที่ ๒ การดำเนินการของจำนวน การบวก ลบ คูณ หารระคน

★★★ ฝึก.๒.๓๗/วิ.๓๘

แบบฝึกหัด 2.37

เขียนแสดงวิธีการเปรียบเทียบผลลัพธ์ของโจทย์ต่อไปนี้ โดยไม่ต้องคำนวณ และเขียน > < หรือ = ใน

ตัวอย่าง $(253 + 654) - 600$ $(253 + 654) - 400$
 $253 + 654$ เท่ากับ $253 + 654$
 600 มากกว่า 400
 ดังนั้น $(253 + 654) - 600$ $(253 + 654) - 400$

1) $(55 \times 9) + 100$ $100 + (9 \times 55)$

ดังนั้น $(55 \times 9) + 100$ $100 + (9 \times 55)$

2) $(956 + 826) - 9$ $(956 + 826) - 12$

ดังนั้น $(956 + 826) - 9$ $(956 + 826) - 12$

3) $(600 \div 2) - 79$ $(600 \times 2) - 79$

ดังนั้น $(600 \div 2) - 79$ $(600 \times 2) - 79$

4) $1,000 - (278 + 656)$ $1,000 - (656 + 300)$

ดังนั้น $1,000 - (278 + 656)$ $1,000 - (656 + 300)$

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ (ฉบับปรับปรุง) ๑๐๘

หน่วยที่ ๒ การดำเนินการของจำนวน การบวก ลบ คูณ หารระคน

★★★ ฝึก.๒.๓๗/วิ.๓๘

5) $(432 \times 9) - 78$ $(9 \times 432) - 78$

ดังนั้น $(432 \times 9) - 78$ $(9 \times 432) - 78$

6) $(5,645 - 500) \div 5$ $(5,645 - 300) \div 5$

ดังนั้น $(5,645 - 500) \div 5$ $(5,645 - 300) \div 5$

7) $16 \times (654 + 789)$ $15 \times (654 + 789)$

ดังนั้น $16 \times (654 + 789)$ $15 \times (654 + 789)$

8) $(5,782 + 4,632) \times 0$ $0 \times (78,413 - 58,321)$

ดังนั้น $(5,782 + 4,632) \times 0$ $0 \times (78,413 - 58,321)$

9) $(92 \times 7) - 1,234$ $(92 \times 9) - 1,234$

ดังนั้น $(92 \times 7) - 1,234$ $(92 \times 9) - 1,234$

10) $1 \times (6,492 + 2,157)$ $(2,157 + 6,492) \times 1$

ดังนั้น $1 \times (6,492 + 2,157)$ $(2,157 + 6,492) \times 1$

๑๑๐ ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ (ฉบับปรับปรุง)

แบบฝึกหัด 2.38

หน่วยที่ ๒ การดำเนินการของจำนวน การบวก ลบ คูณ หารระคน

★★★ ป.๒.๓๘/ป.๓๐๓

แบบฝึกหัด 2.38

1 เขียนเครื่องหมาย $>$ หรือ $=$ ใน โดยไม่ต้องคำนวณ

- $(800 - 199) + 7,472$ $(800 - 342) + 7,472$
- $0 \times (345 + 7,512)$ $(2,345 + 990) \times 0$
- $(900 \div 3) + 178$ $(900 \times 3) + 178$
- $73 \times (123 - 122)$ $(123 - 122) \times 73$
- $(385 - 211) \times 96$ $96 \times (385 - 211)$
- $44 \times (762 - 500)$ $44 \times (762 - 100)$
- $(975 - 600) \times 5$ $(975 - 600) \div 5$
- $(639 - 128) + 754$ $754 + (639 - 128)$
- $(1,188 + 1,530) - 18$ $(1,188 + 1,530) \div 18$
- $(456 + 800) \times 51$ $(456 + 300) \times 51$
- $8,000 - (900 + 286)$ $8,000 - (900 + 142)$
- $2,300 + (654 - 240)$ $2,000 + (654 - 240)$

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ (ฉบับปรับปรุง)

หน่วยที่ ๒ การดำเนินการของจำนวน การบวก ลบ คูณ หารระคน

★★★ ป.๒.๓๘/ป.๓๐๓

2 เขียนตัวเลขแสดงจำนวนใน โดยไม่ต้องคำนวณ เพื่อให้ประโยคสัญลักษณ์ทั้งสองเป็นจริงตามเงื่อนไขที่กำหนด

- $+ (22 \times 145) = 66 + (22 \times 145)$
- $(121 \div 11) + 1,865 < (121 \div 11) +$
- $(712 + 268) \times$ $> (712 + 268) \times 49$
- $(436 + 562) \times 1 =$ $\times (562 + 436)$
- $34 \times (693 +$ $) < 34 \times (693 + 755)$
- $(165 \div 5) \times 0 =$ $\times (344 \div 8)$
- $\times (379 - 232) > (379 - 232) \times 7$

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ (ฉบับปรับปรุง)

หน่วยที่ ๒ การดำเนินการของจำนวน การบวก ลบ คูณ หารระคน

★★★ ป.๒.๓๘/ป.๓๐๓

- $4,679 - (234 \times 12) <$ $- (234 \times 12)$
- $(895 \times 44) -$ $> (895 \times 44) - 999$
- $(2,568 + 3,456) \times 4 = 4 \times (3,456 +$ $)$
- $\times (4,963 \div 7) > 25 \times (4,963 \div 7)$
- $(5,642 + 3,280) - 2,145 < (5,642 + 3,280) -$

ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ (ฉบับปรับปรุง)

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง สถานการณ์การบวก ลบระคน

สิ่งที่ต้องเตรียมในชั่วโมงต่อไป

1. บัตรแผนภาพแสดงแนวคิด
2. แบบฝึกหัด 2.39

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชา คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

$$1) \square \times (456 + 732) < 15 \times (456 + 732)$$

$(456 + 732)$ เท่ากับ $(456 + 732)$

จำนวนใน $\square$ ต้องน้อยกว่า 15

ดังนั้น จำนวนใน $\square$ เป็นจำนวนที่น้อยกว่า 15

เช่น 14 8 5 1 0

$$2) (5,023 - 500) \div 2 > (5,023 - \square) \div 2$$

ผลลบของจำนวนในวงเล็บหารด้วย 2 เหมือนกัน

นั่นคือ $(5,023 - 500)$ ต้องมากกว่า $(5,023 - \square)$

500 ต้องน้อยกว่า จำนวนใน $\square$

หรือ จำนวนใน $\square$ ต้องมากกว่า 500

ดังนั้น จำนวนใน $\square$ เป็นจำนวนที่มากกว่า 500

$$3) (4,679 + 3,562) \times 0 = \square \times (56,897 - 34,980)$$

จำนวนใด ๆ คูณ 0 เท่ากับ 0

ดังนั้น จำนวนใน $\square$ คือ 0

